

Nya textilförvaringsskåp - Lundby och Kärro kyrkor

Antikvarisk kontroll

Kanik-Lundby 2:2
Lundby socken
Västmanland

Boel Melin

Nya textilförvaringssskåp

Lundby och Kärro kyrkor

Antikvarisk kontroll

Kanik- Lundby 2:2
Lundby socken
Västmanland

Boel Melin

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmmd.se

© Kulturmiljövård Mälardalen 2010

Omslagsfoto: *T.v.* Textilförvaringssskåp i Lundby kyrka, *T.h.* Textilförvaringssskåp i Kärro kyrka.
Foto: Boel Melin.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISSN: 1653-7408
ISBN: 978-91-86255-83-1

Tryck: Just Nu, Västerås 2010.

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Inledning.....	6
Bakgrund	6
Lundby kyrka.....	6
Kärrbo kyrka.....	6
Genomförande	7
Kärrbo kyrka.....	7
Lundby kyrka.....	8
Referenser.....	10
Kart- och arkivmaterial	10
Otryckta källor.....	10
Litteratur.....	10
Tekniska och administrativa uppgifter	10

Bild 1. Lundby kyrka markerat på gröna kartan. Skala 1:50 000.

Bild 2. Kärbo kyrka markerad på Gröna kartan. Skala 1:50 000.

Sammanfattning

Under år 2009 har kyrkorna i Lundby och Kärro försetts med nya textilförvaringsskåp. Textilskåpen utformades efter respektive kyrkors befintliga inventarier. I Lundby kyrka användes orgelfasaden i ek från år 1969 samt de väggskåp i ek från år 1988, som förlaga för textilskåpets material och utformning. I Kärro kyrka användes den intilliggande orgelfasaden i nygotisk stil från 1888, som förlaga för textilskåpets material och utformning.

Inledning

Under år 2009 har kyrkorna i Lundby och Kärro försetts med nya textilförvaringsmöbler. Tillstånd gavs av Länsstyrelsen för Lundby kyrka 2007-10-17, dnr 433-10490-07 samt för Kärro kyrka 2007-11-05, dnr 433-11663-07. Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen har varit antikvarisk kontrollant.

Bakgrund

Lundby kyrka

Lundby kyrka har ett ursprung i en romansk 1100-talskyrka. Dess murar ingår idag i kyrkans sydöstra väggpartier. Under 1400-talet utvidgades kyrkan mot öster och valv slogs över kyrkorummet. Samtidigt tillkom sakristia och torn. På 1890-talet genomgick kyrkan en ombyggnad som innebar att valven till stora delar revs och ersattes med nya samtidigt som koret fick en tresidig avslutning. Interiören försågs med ny inredning med bänkar och läktare i nygotisk stil. År 1969 anskaffades nuvarande 12-stämmiga orgel till kyrkan. Den var då placerad i långhusets främre, norra del. Nuvarande interiör präglas i huvudsak av den stora ombyggnad som genomfördes 1988. I samband med denna ombyggnad avlägsnades delar av den nygotiska inredningen från 1890-talet, däribland orgelläktaren. Vid denna ombyggnad flyttades orgeln bakåt i långhuset och placerades på sin nuvarande plats d.v.s. i korsarmen mot den västra väggen. Samtidigt byggdes väggskåp vid den inre av korsarmens västra och östra väggar.

Kärro kyrka

Kärro kyrka uppfördes sannolikt under 1200-talet.¹ De tre stjärnvalven över långhuset tillkom troligen vid 1400-talets mitt. I sakristian ersattes år 1808 valvet, vilket hade stora skador, med ett platt trätak. I samband med detta avlägsnades också sakristians stengolv vilket varit konstant fuktigt på grund av vattentrycket från en källåder. Bara några år senare revs även detta trägolv ut på grund av rötskador. Samtidigt byttes långhusets nedsjunkna tegelgolv mot ett trägolv på ventilerad grund. Fuktproblemen kvarstod dock trots upprepade försök att förbättra klimatet. Senaste dräneringsarbetet genomfördes under år 2006¹.

Läktarens orgelfasad från år 1888 är i nygotik, ritad av Fritz Eckert, medan orgelverket förnyades år 1970. Läktarskrank och bärande pelare tillverkades av en lokalt verksam snickare år 1840. En bredare svängd trappa av lackad furu byggdes 1953. Uppe på läktaren finns några bänkar från 1872 års inredning kvar.²

¹ Hammarskiöld 2004.

² Hammarskiöld 2004.

Genomförande

Kärrbo kyrka

Skåpet är placerat fristående på orgelläktaren, mellan orgeln och norra väggen. Skåpet är placerat cirka 50 cm från ytterväggen för att undvika kontakt med kall yttervägg. Materialval, kulörval och utformningen har anpassats efter befintlig orgelfasad från år 1888 i nygotisk stil. Den förgyllda fris som löper utmed textilskåpets överstycke har dock ingen motsvarighet på orgelfasaden utan är ett uttryck för vår tids smak. Sockeln har målats i samma kulör som övriga omkringliggande socklar.

T.v. Bild 3. Det nytillverkade textilskåpet står fritt på orgelläktaren. Foto: Boel Melin.

T.h. Bild 4. Till vänster syns den nygotiska orgelfasaden, målad i vit färg med förgyllda detaljer. Till höger i bild skymtar textilskåpets hörn. Foto: Boel Melin.

T.v. Bild 5. Textilskåpet har anpassats efter den befintliga orgelfasaden till vänster. Foto: Boel Melin.

T.h. Bild 6. Textilförvaring. Foto: Boel Melin.

Lundby kyrka

Skåpet är placerat i norra korarmen mot dess östra vägg. En fördel med placeringen är att man därigenom undkommit att placera möbelns baksida mot en kall yttervägg. De väggskåp från år 1988, som stod vid denna vägg, monterades bort för att ge plats åt det nya textilskåpet. Materialvalet har anpassats efter befintlig modernare inredning såsom väggskåp från år 1988, samt orgelfasaden från år 1969 vilka samtliga är tillverkade i ek.

Det nytilkomna skåpet, utfört i ek, har ett mittparti med lådor för förvaring av textilier samt på sidorna grundare skåp för annan förvaring. Sockeln har försetts med slitsar för ventilering.

Bild 7. Textilskåpet har två sidoskåp med plats för stolsförvaring. Foto: Boel Melin.

Bild 8. Textilskåp. Foto: Boel Melin.

T.v. Bild 9. Orgeln från år 1969, utförd i ek, användes som förebild då väggskåpen byggdes år 1988. Foto: Boel Melin.

Mitten. Bild 10. Väggskåp i ek, från år 1988, användes i sin tur tillsammans med orgelfasaden som förebild för textilskåpet. Foto: Boel Melin.

T.h. Bild 11. Det nytillverkade textilskåpet i ek är väl anpassad i sin utformning och materialval till både orgelfasad och väggskåp på motsvarande väggyta i korsarmen. Foto: Boel Melin.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Gröna kartan.

Otryckta källor

Hammarskiöld, Rolf. 2004. Kulturhistorisk karaktäristik, Kärro kyrka. Västerås stift.

Hammarskiöld, Rolf. 2004. Kulturhistorisk karaktäristik, Lundby kyrka. Västerås stift.

Litteratur

Sjökvis, Helén. 2008. Lundby kyrka. Ny larmanläggning. Kulturmiljövård Mälardalen Rapport 2008:31. Västerås.

Sjökvis, Helén. 2008. Kärro kyrka. Rengöring av valv. Kulturmiljövård Mälardalen Rapport 2008:87. Västerås.

Tekniska och administrativa uppgifter

Kulturmiljövård Mälardalen nr:	09019
Länsstyrelsens dnr	Kärro kyrka 433-11663-07 Lundby kyrka 433-10490-07
Fastighetsbeteckning:	Kärro Klockargård 1:4 Kanik-Lundby 2:2
Landskap:	Västmanland
Län:	Västmanlands län
Socken:	Kärro Lundby
Kommun:	Västerås
Ägare- beställare:	Västerås kyrkliga samfällighet
Entreprenör:	Västerås möbelhantverk AB Capellansgården, Lillhärad 725 93 Västerås
Antikvarisk kontroll:	Kulturmiljövård Mälardalen Helén Sjökvis, Boel Melin Stora gatan 41 722 12 Västerås

